

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
พื้นที่สาธิตบ้านห้วยสิงห์ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายยุทธนา คำมงคล

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุวรงค์ จันทร์วิจิตร ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา เหลืองอาภาวงศ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรพื้นที่สาธิตบ้านห้วยสิงห์ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประชากรที่ศึกษาได้แก่เกษตรกรแบบพื้นที่สาธิตทุกคนในพื้นที่ จำนวน 150 คน เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ซึ่งประยุกต์มาจากเครื่องมือของ วรินทร์ จรุงโรจน์สกุล (2548) และจากการทบทวนวรรณกรรม ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ในส่วนความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.97 ในส่วนการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 1.00 และตรวจสอบความเชื่อมั่นในส่วนของความรู้ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20) ได้เท่ากับ 0.89 ในส่วนของการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่าประชากรส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 66.0 และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อยู่ในระดับปฏิบัติดี ร้อยละ

92.0 โดยก่อนใช้และผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ขณะพ่นหรือใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และหลังการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช มีการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อยู่ในระดับปฏิบัติดี ร้อยละ 72.7, 92.0 และ 98.0 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช กับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของประชากร โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ไม่มีความสัมพันธ์ กับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของประชากร อย่างไรก็ตามพบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกับการปฏิบัติก่อนใช้และผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และการปฏิบัติหลังการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .017$, $p < .001$ ตามลำดับ)

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการเผยแพร่ความรู้และทักษะการปฏิบัติในการใช้และการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องแก่ประชากร ตลอดจนวิธีการเลือกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง เพื่อให้เกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมปลอดภัยจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Independent Study Title Knowledge and Practice of Using Pesticides Among Contract Farmers in Huaysing Village, Mae Sariang District, Mae Hong Son Province

Author Mr. Yutthana Khammongkon

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Asistant Professor Dr. Yuwayong Juntarawijit Chairperson

Asistant Professor Suchada Lueang-a-papong Member

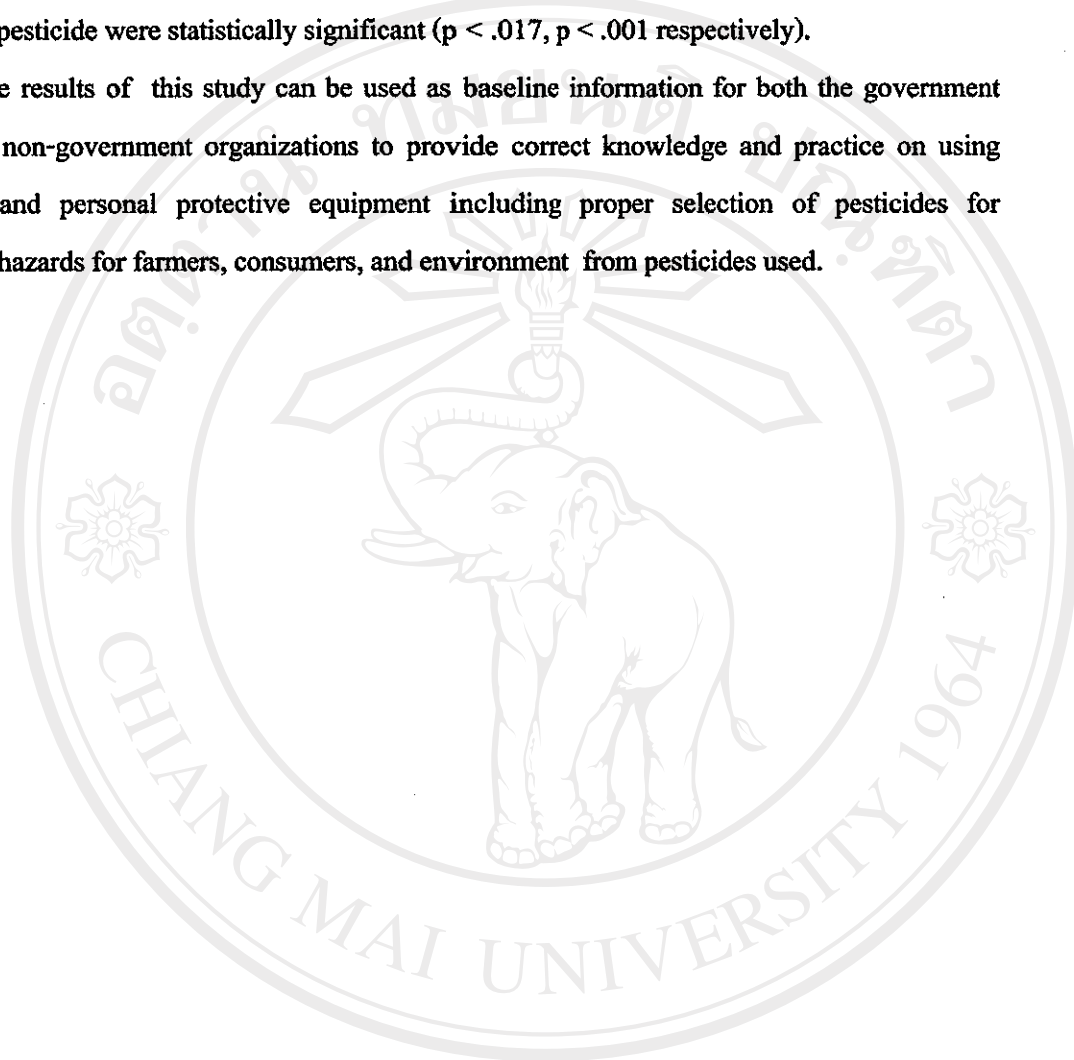
ABSTRACT

The purposes of this descriptive study were to study knowledge and practice of using pesticides and the correlation between knowledge and practice of using pesticides among contract farmers in Huaysing village, Mae Sariang district, Mae Hong Son province. The study population were 150 contract farmers. The instrument used in this study was an interview form applied from Warantorn Chongrungrotsakun (2005) and reviewed literature. The content validity was reviewed by 3 experts and the content validity index of knowledge and practice were 0.97 and 1.00 respectively. The reliability on knowledge was tested by Kuder-Richardson 20 and reliability of practice of using pesticides were tested by Cronbach alpha coefficient and were 0.89 and 0.98 respectively. Data were analyzed by descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of this study showed the majority of farmers had knowledge of using pesticides at a high level (66%) and practice of using pesticide at a high level (92%). When considering each step of using pesticides, it was found that the practice before, during, and after

using pesticides were ranked at a high level which were 72.7%, 92.0%, 98.0% respectively. The result showed that the correlation between knowledge and practice of using pesticides overall was not significant. However, it was found that knowledge of using pesticide and practice before and after using pesticide were statistically significant ($p < .017$, $p < .001$ respectively).

The results of this study can be used as baseline information for both the government sector and non-government organizations to provide correct knowledge and practice on using pesticides and personal protective equipment including proper selection of pesticides for preventing hazards for farmers, consumers, and environment from pesticides used.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved